

Metin 1

Araştırma inceleme yazıları, bir eserin, yazının, sorunun veya olayın özelliklerinin ayrıntılarının, detaylarının araştırılarak sözlü veya yazılı olarak ifade edildiği yazılara denir. Araştırma inceleme yazıları gezi yazıları, portre ve tanıtım yazıları olmak üzere üç başlıkta toplanabilir.

Bir yazarın gezdiği, gördüğü ve incelediği yerlerden edindiği bilgi, görgü ve izlenimleri yansıtan yazıya gezi yazısı denir. Anlatım bakımından anı ve röportaja benzer. Gezi yazılarında sadece gezilip görülen yerlerin doğal güzelliklerinin ele alınması ile yetinilmez. Yazıya konu edilen yerlerdeki insanların gelenek, görenek ve zevkleri tanıtılmaya çalışılır. Doğru bilgi ve gözlemlere dayalı gezi yazıları tarih, coğrafya, toplum bilim gibi bilim dalları için de yararlı bir kaynak olarak değerlendirilebilir. Bu tür yazılar ayrıca okurların genel kültürlerini geliştirmede önemli bir rol oynar.

Diğer bir araştırma inceleme yazı türü olan portre, insanın, dış ve iç özelliklerini belirten betimleme türüdür. Kişinin boyu, yüzü, ten rengi, giyinişi gibi dış yapısına dair özelliklerini tanıtan yazılara fiziksel ya da tensel portre, duygu, düşünce, huy, beğeni ve alışkanlıkları gibi iç dünyasını tanıtan yazılara da ruhsal ya da tinsel portre denir.

Biyografi portre türüne ait bir yazı türüdür. Yurduna ulusuna, insanlığa yaptıklarıyla yararlı olan önemli kişilerin belirgin özelliklerini, üstün ve örnek alınabilecek yönlerini, çalışmalarını, başarılı olma nedenlerini inceleyen bu alandaki bütün bilgileri derleyip anlatan yazılara denir. Burada amaç tanınmış, yararlı olmuş kişilerin çektikleri sıkıntıları, karşılaştıkları güçlükleri nasıl yendikleri, başarıya nasıl ulaştıkları anlatılır. Okuyuculara düzenli ve planlı çalışarak başarıya ulaşılabileceği; emek vermenin, sabrın başarıyı artıracığı düşüncesi verilmek istenir.

Bir kurumla, işletmeyle, ürünle, kitapla, sinema filmiyle ilgili tanıtma amacıyla basında çıkan tanıtıcı haberlere tanıtım yazıları denir. Kurumun tanıtıcı haberlerinin gazetelerde yayımlanma şansı, kurumun toplumsal ve ekonomik sistem içindeki yeri ile halkla ilişkiler görevlilerinin gazetecilerle olan olumlu diyaloglarına bağlıdır. Bunun yanında gazetelere gönderilen haberin dikkat çekici olması ve uygun kitleye uygun haberin gitmesi gerekir.

Günümüz iletişim dünyasında değişen ve gelişim içinde olan gazetecilik anlayışında yeni bir uzmanlık alanı olarak adını duyuran araştırmacı gazetecilik, gazetecilik mesleğinin özünde bulunan araştırma eylemine dayanır.